

ქუთაისური საუბრები - IX

2002 წლის 11-12 მაისი

თ ე მ ა: „დიალექტი, ენა, კულტურა: ენობრივი (კულტურული) სისტემისა და ქვესისტემის გამიჯვნის ზოგადთეორიული პრობლემა“

მ ო მ ხ ს ე ნ ე ბ ლ ე ბ ი:

რევაზ აბაშია (თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი) — დიალექტური პოზიციის პრინციპი და ქართველურ ენობრივ ერთეულთა ურთიერთმიმართების ზოგიერთი საკითხი (სიბილანტთა შესატყვისობის მიხედვით)

ლელა ავალიანი, ნათია ოდილაძე (ქსუ დიალექტოლოგიის ინსტიტუტი) — ენობრივი სიტუაცია არაბულ ქვეყნებში

გიული ალასანია (თბილისი. ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტი) — კულტურული სისტემებისა და ქვესისტემების ურთიერთობა შუა საუკუნეების ქართულ მწერლობაში

ავთანდილ არაბული (თბილისი. ენათმეცნიერების ინსტიტუტი) — დრო, სივრცე და „ყოველნი ენანი“

ფიქრია აფხაძე (თბილისი. ენათმეცნიერების ინსტიტუტი) — ენობრივი სიტუაცია შრი ლანკაში

მერაბ ბაბუხაძია, ქეთევან გოჩიტაშვილი, ნინო შარაშენიძე (თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი) — სახელმწიფო, „არასახელმწიფო“, „ეროვნული და „ეთნიკური“ ენების ცნებები და ამასთან დაკავშირებული ენობრივი პოლიტიკის ასპექტები

ციალა ბენდელიანი (ქსუ დიალექტოლოგიის ინსტიტუტი) — „სასწაულნი წმიდისა მთავარმოწამისა გიორგისნი“ და „ამირანდარეჯანიანი“ ქართული სამწიგნობრო ენის პერიოდიზაციის თვალსაზრისით

თინათინ ბოლქვაძე (თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი) — ენისა და დიალექტის სოციოლინგვისტური მახასიათებლები

პაატა ბუხრაშვილი (კავკასიოლოგიის საზოგადოებრივი ინსტიტუტი. არქეოლოგიური კვლევითი ცენტრი. თსუ კავკასიის ხალხთა ისტორიის კათედრა) — ეთნიკური კულტურის კვლევის პრობლემისათვის (სისტემისა და ქვესისტემების მიმართების ასპექტი)

იულონ გაგოშიძე (არქეოლოგიური კვლევითი ცენტრი) — „კოლხური კულტურა“ — კოლხეთი-იბერია

თეიმურაზ გვანცელაძე (თბილისი. ენათმეცნიერების ინსტიტუტი) — ენათა კლასიფიკაციის ძირითად კრიტერიუმთა შეფასებისათვის

გიორგი გოცირიძე (თბილისი. ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტი) — ყოფითი კულტურა როგორც სისტემური კვლევის საგანი თანამედროვე ეთნოლოგიაში

როლანდ თოფჩიშვილი (თბილისი. ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტი) — ქართველთა ტერიტორიულ-ეთნოგრაფიული ერთეულები და მათი ადგილი საერთო ქართულ ეროვნულ სტრუქტურაში

ქეთევან ლომთათიძე (თბილისი. ენათმეცნიერების ინსტიტუტი) — სვანური *ამსვალდ* („ადამიანი“)

ამირან ლომთაძე (თბილისი. ენისა და კულტურის სახელმწიფო ინსტიტუტი), რევაზ შეროზია (ენათმეცნიერების ინსტიტუტის ზუგდიდის ლაბორატორია) — კვლავ აფხაზა (აფხაზი) ტერმინის შესახებ (ქართველური და სხვა იბერიულ-კავკასიური ენობრივი სისტემების მიხედვით)

კობა მითაგვარია (თბილისი. ენათმეცნიერების ინსტიტუტი) — ნათესაობის აღმნიშვნელი ლექსიკის ტიპოლოგიისათვის (ბიძა, დედა, მამიდა, ბიცოლა, ბიძაშვილი, მამიდაშვილი, დედაშვილი...)

ნუნუ მინდაძე (თბილისი. ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტი) — საქართველოს ხალხური სამედიცინო სისტემისა და ქვესისტემების საკითხისათვის

მაია ნათაძე (თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი) — კულტურა-ენა-დიალექტი მიმართების კიდევ ერთი დადასტურება (ქართველური, ევროპული, სლავური ენა-დიალექტების მასალაზე)

მირანდა რობაქიძე (თბილისი. ენათმეცნიერების ინსტიტუტი) — სპარსული წარმოშობის სიტყვების ფონეტიკური ადაპტაციის შესახებ მეგრულში (საერთო ქართველურიდან და ქართული სალიტერატურო ენიდან მომდინარე მასალა)

ჯულიეტა რუხაძე (თბილისი. ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტი) — ქართული ხალხური სამეურნეო ტრადიციებისა და ზოგიერთ ხალხურ ტერმინთა რეგიონალური თავისებურება

ნათელა ქუთელია (თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი) — ქართული ენა, როგორც კულტურულ-ეროვნული და ისტორიულ-პოლიტიკური მთლიანობის საფუძველი

თინათინ ღვინაძე (თბილისი. ენათმეცნიერების ინსტიტუტი) — დიალექტი, დიალექტიზმი, სალიტერატურო ენა

თინა შიომგელი (ბათუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტი) — შურისძიების პრობლემისათვის ქართულ ხალხურ ზღაპრებში (ტიპოლოგიური ანალიზი)

ვაჟა შენგელია (თბილისი. ენათმეცნიერების ინსტიტუტი) — უმლაუტისათვის სვანურ და ჩერქეზულ ენებში

გრეტა ჩანტლაძე-ბაქრაძე (თბილისი. ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტი) — ბასკური ენის დიალექტების თავისებურებათა არეალურ-ლინგვისტური ანალიზისათვის

ირინე ჩაჩანიძე, ზაალ კიკვიძე (ქუთაისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი) — ტერმინები: მშობლიური ენა, ე.წ. „მეორე მშობლიური ენა“ და დედაენა (ურთიერთმიმართების პრობლემა)

მერაბ ჩუხუა — წინარეკავკასიური ლ სონანტის ერთგვაროვანი რეფლექსების თაობაზე

პაატა ცხადაია (თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი) — ზოგადქართველური და ლოკალური სტრუქტურულ-სემანტიკური მოდელები მეგრულ გვარსახელებში

ალექსი ჭინჭარაული (თბილისი. ენათმეცნიერების ინსტიტუტი) — ერთი ვაინახური (ჩაჩნურ-ინგუშური) სიტყვის ნაყარი ლექსემები ქართულში

ნანა ხაზარაძე (თბილისი. ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტი) — უნივერსალური და ლოკალური კულტურული ტრადიციების ურთიერთმიმართების საკითხისათვის

რამაზ ხაჭაპურიძე (ქსუ დიალექტოლოგიის ინსტიტუტი) — „ჯადოების“ გაკეთებისა და მისი მოხსნის ხალხური ტრადიცია საქართველოსა და თურქეთში (შეპირისპირებითი ანალიზი)

რუსუდან ჯანაშია (თბილისი. ენათმეცნიერების ინსტიტუტი) — უბიხური ბრუნების ადგილი აფხაზურ-ადიღურ ენათა ბრუნების სისტემაში

ცირა ჯანჯღავა (თბილისი. ენათმეცნიერების ინსტიტუტი) — რუსული ლექსიკის ადაპტაციისათვის მეგრულ დიალექტში (სისტემური ანალიზი ქართულ სალიტერატურო ენასთან მიმართებით)

ვანტანგ ჯაფარიძე (თბილისი. არქეოლოგიური კვლევითი ცენტრი) — არქეოლოგიური კულტურისა და ეთნოსის მიმართების საკითხისათვის ახ.წ. I-III საუკუნეების კოლხეთში